Lietas Nr. C36091716
Lietas arhīva Nr. C-0261-17

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Talsos 2017.gada 6.aprīlī

Talsu rajona tiesa
tiesnese Ilze Valbaka,
izskatot rakstveida procesā civillietu Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 3.Reģionālā nodrošinājuma centra (turpmāk – NBS NP 3.RNC) maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu,

konstatēja:

2016.gada 25.novembrī tiesā saņemts NBS NP 3.RNC (turpmāk – prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par zaudējumu piedziņu 424,99 EUR apmērā, pamatojoties uz Civillikuma 1775., 1779.pantu, Militārā dienesta likuma 44.panta trešo prim daļu, 71.panta pirmo daļu, Ministru Kabineta 05.10.2010 noteikumu Nr.947 "Karavīru un zemessargu militārās disciplīnas reglaments" 3.punktu, AM 06.10.2015. noteikumu Nr.27-NOT "Noteikumi par apgādes nosacījumiem, normām un kārtību, kādā profesionālā dienesta karavīru, rezerves karavīru un zemessargu nodrošina ar materiāltehniskajiem līdzekļiem un kādā tos atdod atpakaļ vai atlīdzināto atlikušo vērtību" 59.punktu, 05.05.2010. Līguma par profesionālo dienestu Nr.A-09150 [illegible] 3.6 Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs 05.05.2010. noslēdzis līgumu uz laiku no 05.05.2010. līdz 04.05.2015., ar Sauszemes spēku Kājnieku brigādes (turpmāk - SzS KBde) komandieri 30.01.2015. noslēdza papildus vienošanos pie 05.05.2010. līguma par līguma termiņa pagarināšanu līdz 04.05.2020. Pamatojoties ar Militārā dienesta likuma 49.pantu, profesionālā dienesta karavīrs militārā dienesta laikā atrodas daļējā valsts apgādībā. Katrs karavīrs dienesta laikā saņem karavīra uzturdevu, karavīra formas tērpu un nepieciešamo dienesta inventāru. Atbildētājs noliktavās saņēmis karavīra formas tērpu un tā sastāvdaļas, kā arī materiāltehniskos līdzekļus. SzS KBde komandieris 09.12.2015. izdevis pavēli, ar kuru atbildētājs no 04.12.2015. uzskatīts patvaļīgā prombūtnē. Komandieris 18.01.2016. izdevis pavēli, ar kuru atbildētājs 15.01.2016. atvaļināts no profesionālā dienesta, izbeidzot profesionālā dienesta līgumu pirms termiņa, piemērojot atvaļināšanu kā disciplinārsodu. Parakstot Līgumu, atbildētājs uzņēmies nodrošināt saistību savlaicīgu un kārtīgu izpildi. Atvaļināšanās brīdī, atbildētājam bijis jāatdod saņemtais formas tērps, tā sastāvdaļas un materiāltehniskie līdzekļi vai jāatlīdzina to atlikusī vērtība. Atbildētājs atvaļināšanās brīdī nav veicis saņemtā formas tērpa sastāvdaļu un individuālās lietošanas ekipējuma nodošanu un tā atlikušās vērtības atmaksu un tādējādi ir radījis NBS zaudējumus. Aprēķins par personiskās lietošanas priekšmetu atlikušo vērtību (vai iztrūkumu) ar pievienotajiem pamatojuma dokumentiem apliecina formas tērpa un tā sastāvdaļu izsniegšanas faktu atbildētājam un NBS nodarīto zaudējumu [illegible] Prasītājs izveidojis komisiju par zaudējumu apmēra noteikšanu par atbildētāja nenodotajām materiālajām vērtībām, t.i. Navigācijas iekārta Garmin etrex 30LM, Mobilais telefons Nokia 101. Komisija sagatavojusi un NP 3.RNC komandieris 25.04.2016. apstiprinājis aktu Nr.23999/040 par zaudējuma apmēra noteikšanu par summu 142,22 EUR. Atbildētājam 18.05.2016. nosūtīta vēstule par labprātīgu saistību izpildi, to apmēru un izpildes termiņu. Atpakļsūtījums ar minēto vēstuli no VAS "Latvijas pasts" nav saņemts, līdz ar to secināms, ka atbildētājs vēstuli saņēmis. Atbildētājs, saistību labprātīgas izpildes nolūkā, līdz šim brīdim nav kontaktējies ar NP 3.RNC, nav labprātīgi atlīdzinājis NBS radītos zaudējumus. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja arī samaksāto valsts nodevu 71,14 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē, ka mediācija strīda risināšanā pirms vēršanās tiesā nav izmantota un nevēlas to izmantot turpmāk. (skatīt lapas lietā no 4/8, 143.lapu)

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{21}$panta noteikumiem 2016.gada 1.decembrī uz atbildētāja dzīvesvietas adresi tika izsūtīts prasības pieteikums ar līgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma saņemšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. (skatīt lietas 144.lapu)

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis, nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē, un tas saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{21}$panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250.$^{25}$panta pirmā daļa nosaka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.$^{26}$pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Paziņojums pusēm nosūtīts 2017.gada 3.janvārī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2017.gada 6.aprīlī un ka spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2017.gada 6.aprīļa pulksten 15.00. (skatīt lietas 148.lapu)

Atbildētājam adresētie tiesas sūtījumi atpakaļ tiesā nav saņemti, līdz ar to ir pamats uzskatīt, ka atbildētājs tos ir saņēmis un ka viņam ir zināms par prasību tiesā un lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2017.gada 6.aprīlī, bet viņš nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 148. un 250.$^{22}$pantā noteiktās procesuālās tiesības.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka maza apmēra prasība par naudas piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

No lietā esošā Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas un atbildētāja 2010.gada 5.maija Līguma par profesionālo dienestu Nr.A-09150 redzams, ka atbildētājs uzsāka profesionālo dienestu Latvijas Republikas Nacionālajos bruņotajos spēkos uz laiku no 2010.gada 5.maija līdz 2015.gada 4.maijam (skatīt lietas 11.lapu).

Līguma 5.5.punktā noteikts karavīra pienākums kompensēt noteiktu izdevumu daļu par viņa militāro un profesionālo apmācību, kā arī izsniegtā ekipējuma un aprīkojuma atlikuma vērtību normatīvajos aktos noteiktā kārtībā, ja viņa profesionālā dienesta līgums tiek izbeigts pirms termiņa gadījumā, ja karavīram kā disciplinārsods piemērota atvaļināšana no aktīvā dienesta.

Līguma 6.3. punktā noteikts, ja līgums tiek izbeigts, kā arī izbeidzoties līguma termiņam, karavīram ir jānodod NBS no tiem saņemtās materiālas vērtības, bet, ja tās ir nozaudētas, jāatmaksā mantas vērtība pilnā apmērā.

2010.gada 30.janvārī Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija un atbildētājs noslēdza papildu vienošanos par līguma termiņa pagarināšanu līdz

2020.gada 4.maijam saskaņā ar Militārā dienesta likuma 20.pantu.

Saskaņā ar Militārā dienesta likuma 49.pantu profesionālā dienesta karavīrs atrodas daļējā valsts apgādībā. Katrs karavīrs dienesta laikā saņem karavīra uzturdevu vai tās kompensāciju, karavīra formas tērpu un nepieciešamo dienesta inventāru. [..]

Kā redzams no lietas materiālos esošajiem dokumentiem, atbildētājs dienesta laikā ir saņēmis formas tērpu un individuālo karavīra ekipējumu NR 3. RNC noliktavā (skatīt lapas lietā no 13/33), un materiāltehniskos līdzekļus – navigācijas iekārtu Garmin etrex 30LM un mobilo telefonu Nokia 101 SzS KBde 2.Kājnieku bataljona noliktavā (skatīt lapas lietā no 34/37).

Materiāltehnisko līdzekļu, formas tērpa un individuālo karavīra ekipējuma saņemšanu atbildētājs nav apstrīdējis.

Lietai pievienots NBS Sauszemes spēku Kājnieku brigādes komandiera 2015.gada 9.decembra pavēles Nr.230-id izraksts. (skatīt lietas 38.lapu)

No izraksta redzams, ka /pers. A/ no 04.12.2015. skaitīts patvaļīgā prombūtnē, pārtraukta mēnešalgas, karavīru uzturdevu kompensācijas un kompensāciju dzīvojamās telpas īres izdevumu un komunālo maksājumu segšanas izmaksas; pamats: Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 9.panta piektā daļa, SZS KB 2.KB komandiera 04.12.2015 vēstule Nr.04.2-1/1-5/708.

Lietai pievienots NBS Sauszemes spēku Kājnieku brigādes komandiera 2016.gada 18.janvāra pavēles Nr.11-id izraksts, no kuras redzams, ka atbildētājs ar SzS KBde komandiera 07.01.2016. pavēli Nr.1 p/s atbrīvots no ieņemamā amata, 2016.gada 15.janvārī izslēgts no SzS KBde 2.kājnieku bataljona personālsastāva sarakstiem, atvaļinot rezervē saskaņā ar Militārā dienesta likuma 43.panta otrās daļas 8.punktu – izbeidzot profesionālā dienesta līgumu pēc vadības iniciatīvas pirms termiņa, ja karavīram kā disciplinārsods piemērota atvaļināšana no aktīvā dienesta, noņemts no visu veidu apgādes. (skatīt lietas 39.lapu)

Atbildētājs nav apstrīdējis faktu, ka ir atvaļināts no profesionālā dienesta NBS, izslēgts no personālsastāva saraksta un noņemts no visa veida apgādes.

No lietas materiālos esošā NBS NP 3.RNC 2015.gada 4.decembra aprēķina Nr. G/15 par personiskās lietošanas priekšmetu atlikušo vērtību redzams, ka saskaņā ar prasītāja veiktajiem aprēķiniem atbildētāja personiskajā lietošanā nodoto priekšmetu - formas tērpu un individuālo karavīra ekipējumu - atlikusī vērtība sastāda 282,77 EUR. (skatīt lietas 88.lapu)

No lietas materiālos esošā NBS NP 3.RNC 2016.gada 25.aprīļa akta Nr.23999/040 par zaudējumiem redzams, ka materiāltehnisko līdzekļu - navigācijas iekārtas Garmin etrex 30LM un mobilā telefona Nokia 101 - atlikusī vērtība sastāda 142,22 EUR. (skatīt lietas 105.lapu)

Atbildētājs nav apstrīdējis prasītāja veikto aprēķinu un arī tiesai, iepazīstoties ar aprēķinu, nav pamata to apšaubīt.

Ar 2016.gada 18.maija paziņojumu prasītāja lūdza atbildētāju atlīdzināt zaudējumus 142,22 EUR apmērā līdz 2016.gada 19.jūnijam. (skatīt lietas 132.lapu)

No lietai pievienotā prasītāja grāmatvedības dokumenta redzams, ka atbildētāja neapmaksātie zaudējumi uz 2016.gada 22.novembri saskaņā ar 2016.gada 23.marta dokumentu Nr.23999/029 ir 282,77 EUR un saskaņā ar 2016.gada 25.aprīļa dokumentu Nr.23999/040 ir 142,22 EUR, un tiesas izdevumi saskaņā ar 2016.gada 21.novembra dokumentu Nr.23999/130 ir 75,84 EUR, kopā 500,83 EUR. (skatīt lietas 133.lapu)

Militārā dienesta likuma 44.panta trešajā prim daļā noteikts, ka atvaļināts karavīrs aizsardzības ministra noteiktajā kārtībā atdod viņam izsniegtos materiāltehniskos līdzekļus (ekipējumu, aprīkojumu, dienesta inventāru u.c.) un formas tērpu vai atlīdzina to atlikušo vērtību.

No Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas 2012.gada 3.augusta noteikumiem Nr. 21-NOT "Militārā dienests reglaments" izriet, ka atbildētājam saņemtie materiāli tehniskie līdzekļi bija jānodod atvaļināšanas dienā, bet, ja tādas iespēja nebija, bija jāsazinās ar savu komandieri (priekšnieku) un jāinformē par termiņu, kurā tiks nokārtotas saistības. Atbilstoši "Militārā dienests reglamenta" 50.punktam, ja pavēles (rīkojuma) izpildes laikā rodas apstākļi, ko komandieris (priekšnieks) nav varējis paredzēt, un ja padotajam nav iespējas laicīgi saņemt jaunus norādījumus, padotais, ievērojot saņemto pavēli (rīkojumu), rīkojas patstāvīgi un nekavējoties ziņo pavēles (rīkojuma) izdevējam par savu darbību. Padotais šajā gadījumā atbild par savu rīcību un tās sekām.

Ņemot vērā to, ka atbildētājs, neskatoties uz pavēlēm par atvaļināšanu no profesionālā dienesta NBS, izslēgšanu no personālsastāva saraksta, un prasītāja atkārtotiem brīdinājumiem par nepieciešamību nodot materiāltehniskos līdzekļus, nebija tos nodevis, kā arī nebija samaksājis prasītājam to vērtību, tiesa atzīst, ka atbildētājs ir pārkāpis Līguma 6.3.punkta un iepriekš minēto normatīvo aktu prasības, tādējādi radot prasītājam zaudējumus Civillikuma 1770.panta izpratnē.

Latvijas CL 1770.pants paredz, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Savukārt, Latvijas CL 1772.pants paredz, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums. Tādējādi zaudējums var izpausties kā jebkāds mantas samazinājums, zudums vai bojājums, sagaidāmās peļņas atrāvums, papildu izdevumi, kā arī citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas.

Latvijas CL 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Saskaņā ar Latvijas CL 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesa uzskata, ka lietā ir konstatēti visi zaudējumu atlīdzības prasībai nepieciešamie priekšnoteikumi, proti, zaudējumu esamība, atbildētāja prettiesiski vainojama rīcība un cēloniskais sakars starp prettiesisku rīcību un zaudējumiem.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā iegūti pārliecinoši pierādījumi, ka atbildētāja rīcības dēļ prasītājam radušies zaudējumi 424,99 EUR un saskaņā ar norādītajām likumu normām ir pamats piedzīt minētos zaudējumus no atbildētāja par labu prasītājam.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Šajā gadījumā prasītāja tiesas izdevumi ir samaksātā valsts nodeva 71,14 EUR un samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR (skatīt lapas lietā no 9/10).

Tā kā prasība apmierināma pilnīgi, tad pēc prasītāja lūguma un saskaņā ar CPL 41.panta pirmo daļu un 39.panta pirmās daļas 5.punktu, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 75,84 EUR apmērā.

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Latvijas CL 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā (panta pirmā daļa).

Latvijas CL 1763.panta 1.punktu procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar minētajām likuma normām, iepriekš minēto Latvijas CL 1759.panta 1.punktu un 1756.pantu, ievērojot prasītājas lūgumu, ir pamats atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 procentus gadā no piespriestās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), bet ne vairāk kā galvenā parāda 424,99 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 97., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27]pantu

tiesa

nosprieda:

Apmierināt maza apmēra prasību pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 3. reģionālajam nodrošinājuma centram, reģistrācijas nr. 90000056893, zaudējumus 424,99 EUR (četrus simtus divdesmit četrus *euro* un 99 centus), valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit vienu *euro* un 14 centus), ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 4,70 EUR (četrus *euro* un 70 centus), kopā piedzīt 500,83 EUR (piecus simtus *euro* un 83 centus).

Atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 6 % gadā no piespriestās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), bet ne vairāk kā galvenā parāda 424,99 EUR (četru simtu divdesmit četru *euro* un 99 centu) apmērā.

Piespriestās summas iemaksājamas: NBS Nodrošinājuma pavēlniecības 3.Reģionālais nodrošinājuma centrs, reģistrācijas Nr. 90000056893, juridiskā adrese: Kadaga, Ādažu novads, LV-2103, Valsts kases Rīgas norēķinu centrā, Kods: TRELLV22, Konts: LV36TREL2100032009000.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2017.gada 6.aprīļa, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese I.Valbaka